

Samí pod vodou

Když jsem se před třemi roky přemýšlel, kam jet, stále mi vrtala v hlavě myšlenka zkusit něco jiného než Egypt a pro změnu vyrazit do Súdánu. Tady si můžete vychutnat nerušené potápění na jedné ze sedmi lodí, které kotví v přístavu Port Súdán. Potkat na lokalitě jinou loď je velkou náhodou a pocít, že jste pod vodou sami, je opravdu k nezaplacení.

Súdán je největší, ale zároveň jednou z nejchudších, zemí v Africe. To rozhodně neplatí o podmořském životě. V Súdánu se nachází jedny z nejkrásnějších lokalit Rudého moře. Cesta má tak trochu nádech dobrodružství, protože zde není prakticky žádná turistická infrastruktura. Naše cesta vede přes Káhiru. Celý den máme možnost prohlédnout si město a rozhodně nikdo nelituje. Podívat se do October muzea, kde je monumentální panorama bitvy o Sinaj s Izraelci je zážitek. Kdo ji někdy navštívil, potvrdí, že za málo peněz hodně muziky. V podvečer odjíždíme na letiště a začíná obvyklé papírování a poplatky.

Sudan Airways neváží zavazadla, a tak když jsme prošli v Praze, nebudeme mít žádný problém. Také s palubními lístky si nikdo hlavu neláme. Nastává nudné čekání než se otevře gate a pak už jen krátký let do Port Súdánu. Po přistání nám je jasné, že jsme v jiném světě a čase. Na malém letišti působí Airbus ze sedmdesátých let trochu komicky. Vojáci a personál pečlivě hlídají, abychom se všichni dostali do odbavovací haly, kde vládne čilý ruch. Mezi všemi lidmi pobíhá člověk, vykřikuje jména jednotlivých lidí a během chvilky má pohromadě několik skupinek potápěčů. Po prohlídce kufrů, jestli náhodou někdo nemá alkohol nebo třeba nahatou slečnu v novinách, se scházíme před letištem a po půlhodinové cestě mikrobusem přijíždíme do přístava.

aneb kde je MOŘE panenskéé?

vu. Vedle mohutných nákladních lodí působí safari lodě jako malé kocábky. Ještě nás čeká nezbytné papírování, zaplacení turistických poplatků a můžeme vyplout.

LOŽ DON QUESTO

Naše loď Don Questo je sice staršího data, ale moderní potápěčské lodě by se mohli v leccem učit. Perfektní odhlučnění a 220 voltů po celou noc. Kolikrát se Vám stalo, že jste si celou noc „nabíjeli“ baterku a ráno na vřaku hned zhasla? Původně rybářská loď byla později přestavěna na oceánografickou a později na potápěčskou. O její minulosti svědčí například plošina na vytahování člunů z vody nebo barokomora přímo na lodi, mimochodem jediná v Súdánu. Výborná kuchyně je ovlivněna italským kapitánem a není problém jeden den jehněčí kotleta a druhý vynikající těstoviny

se salátem. Posádka je jako na většině safari lodí ochotná, ale nesetkal jsem se, aby se s námi potápěl sám kapitán a dělal zároveň i divemastera. Súdánské moře je plné nádherných lokalit, vybral jsem pro Vás ty které mě nejvíce utkvěly v paměti.

LOŽ UMBRIA

Italská loď Umbria kotvila v původně britském přístavu a krátce po vstupu Itálie do války ji chtělo britské námořnictvo zabavit. Kapitán nařídil cvičnou evakuaci a loď i s nákladem nechal

Jsou zde napadané malé dodávky a zbytky náprav. Útes kolem vraku není ničím zvlášť zajímavý, korálové zahrady jsou až v mělčí vodě, kde je další atrakce. Jeden z vyhozených tahačů dopadl jako by čekal na řidiče. Díky fantazii potápěčů mu přibyl i druhý volant, takže bude spokojený i ten, kdo je zvyklý řídit na druhé straně.

ANGAROSH REEF

v roce 1940 potopit. Nezničena různými vykradačivrakůleží nedaleko přístavu Port Súdán. Nejhlubší místo vraku je v hloubce okolo 38 metrů.

Můstek dosahuje téměř k hladině. Přístupné jsou téměř všechny nákladní prostory v nichž jsou letecké pumy, elektrické kabely, bedny, pytle cementu, láhve od vína, mramorové desky a spousta střeliva různé ráže. Pro plavat se dá i zachovalá lodní kuchyně s kotlem na vaření a troubou na pizzu. V dalším nákladovém prostoru jsou tři rozpadající se Fiaty. Dá se navštívit i strojovna, ale bez zkušeného průvodce nebo vodícího lanka je to velký hazard. Za prozkoumání stojí vrak i zvenčí. Nádherně zachovalý je lodní šroub nebo naviják. Vše je porostlé korály a přes rybky občas není vidět ani samotný vrak. Dá se podplavat, jak pod zádi, tak i přídí. Můžete se pokusit najít kotvu, která je pravděpodobně několik desítek metrů od vraku. Kolem vraku je díky malé hloubce občas horší viditelnost, ale frontu jako na Thistlegormu tu rozhodně nečekejte. Umbria po právu patří mezi nejkrásnější vraky světa.

některá auta do moře. Některá spadla z hlubokého srázu, jiná značkují cestu k vraku, který začíná v hloubce 20 m a padá až do 90 m. Přibližně v polovině se dá vplavat do nákladního prostoru.

Matka všech žraloků. Tato homole se vypíná až k hladině a tvoří malý ostrůvek. V 35 metrech začíná první plato a další je

o deset metrů níže. Šance vidět žraloky je téměř devadesát procentní. Potkat můžete nejen útesové a bělocípé žraloky, ale i kladivouny, kteří sem nezřídka zavítají. V mělké vodě jsou nekončící korálové zahrady. Po ponoru si můžete vyzkoušet pocit trosečníka na pustém ostrově.

SHÁAB RUMI

Jeden z nejkrásnějších útesů severní cesty. Celý týden by se dalo zůstat v této laguně a stále je co objevovat. Nejzajímavější je jižní plato, kde nepotkat žraloka je velká. Až na dvě velké homole

je ploché dno pokryto měkkými i tvrdými koráli mřla. První plato začíná již ve 22 metrech a pozvolna klesá do 25 metrů. Pravděpodobně Vás připlave přivítat velký napoleon. Během pár minut uvidíte útesové žraloky a při troše štěstí i kladivouny, kteří se zdržují v hlubší vodě u druhého plata, které je ve 44 metrech. Je zde i pozůstatek „protižraločí“ klece z dob Jacquese Cousteau.

Mělká část útesu se zdvihá téměř k hladině a je plná malých jeskyněk, kde se schovávají murény, ale i chobotnice. Občas z volné vody připlave hejno ploskozubců nebo želva.

LOŽ BLUE BELT

Další zajímavý vrak na cestě je Blue Belt. Loď se převrátila a potopila po nárazu na útes v roce 1977. Na palubě měla kolem 200 automobilů značky Toyota. Občas se proto vraku říká Toyota vrak. Posádka se snažila odlehčit loď a shodila

PRECONTINET II.

Dalším zajímavým místem je Precontinent II. Z původně podmořské laboratoře Jacquese Cousteau zbyla jen garáž na ponorku, pár trosk a velký cibulový zvon do kterého se dá vplavat. V blízkosti bývalé základny střídají korálové homole malé písčiny, kde jsou nezdědky modrotečkování rejnoci. V patnácti metrech klesá prudce sráz až do čtyřicetimetřové hloubky a na písčném dně je další „protizraločí“ klec. Žraloky na tomto ponoru pravděpodobně nepotkáte, ale klece tu nebyly zbytečně.

SANGANEB REEF

Je dalším zajímavým místem na severní cestě. Už z dálky je vidět maják, jeho prohlídkou prohlídkou si můžete zpestřit čas mezi ponory. V jižní části reefu začíná plato v 25 metrech. Na hraně se občas prohánějí žraloci a mělké vody se jen hemží rybkami. Severní část reefu je malý výběžek s prvním platem ve 25 a druhým ve 45 metrech. V mělké vodě jsou korálové zahrady a jeskyňky. Po ponoru si domluvte prohlídku majáku, výhled na lagunou stojí za to.

PROTECTOR REEF

Pokud si zvolíte jižní cestu šance, že potkáte na lokalitě někoho jiného je téměř nulová. Protector je místem kam moc lodí nezajíždí a potápění zde je náročné díky velkým proudům. Potápí se na jižní části útesu. Proplavete údolím a na dně na Vás budou číhat Trigger fish hlídající svá hnízda, případně příplave želva. Po okrajích útesu, kde je silnější proud se prohánějí hejna kranasů a barakud. Není nic neobvyklého potkat i stovku těchto ryb.

Díky silným proudům je jen otázkou času než potkáte žraloky nebo třeba mantu.

Rozhodně se vyplatí navštívit tuto zemi, která má téměř panenské moře. Je ale třeba mít na paměti, že jste v muslimské zemi, kde zrovna o turisty nestojí. V případě, že se rozhodnete projít po Port Súdánu, bylo by dobré domluvit se s někým z posádky, aby vám dělal průvodce. Při první návštěvě vše proběhlo hladce, ale minulý rok měla část naší skupinky problémy s davem rozvášněných místních mladíků.

Není snad třeba připomínat, že děvčata by měla být zahalena a důvěrnosti na veřejnosti nejsou namístě. Dobré pojištění je nutné a v případě dekompresní nehody je k dispozici již zmiňovaná komorana Don Questo. Vstupní víza a centrální registraci vyřídí místní agent „cestovní agentury“. Pokud chcete ušetřit, můžete požádat o vízum na ambasádě, která je ve Vídni. Rozhodně nešetřete těch pár euro, vyplatí se využít místního, který vás vyzvedne a téměř usadí do letadla.

